

Jaarverslag SKIN 2016

**Koningin Wilhelminalaan 5, 3818 HN Amersfoort
tel. 033-4450655
www.skinkerken.nl, info@skinkerken.nl**

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
I. Inleiding	3
II. Organisatie	4
III. Regionalisatie en regionale contacten	4
IV. Opleiding en kadervorming	5
V. Kerk en samenleving	6
VI. Overheid en politiek	8
VII. Advies, consultatie en voorlichting	8
VIII. Contacten en samenwerking	9
IX. Tenslotte	11
Bijlage A: Stichting Vrienden van SKIN	13
Bijlage B: Bestuur en staf van SKIN	13
Bijlage C: Ledenlijst SKIN	14

Voorwoord

2016 is een gezegend jaar voor SKIN geweest. Onder de leiding van onze Heer Jezus Christus verzorgden we de tweede editie van onze nieuwe toerustingscursus voor leiders van internationale kerken en migrantenkerken in Utrecht. Bovendien zijn we in samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam begonnen met de voorbereidingen van een eenjarige postdoctorale ambtsopleiding voor leiders van internationale kerken. Om er een paar voorbeelden te noemen.

We zijn ons steeds bewuster van onze unieke rol in kerkelijk en maatschappelijk Nederland en van de noodzaak en urgentie om ons zodanig te positioneren dat zowel onze lidkerken als andere betrokkenen bij SKIN het belang en de toegevoegde waarde van ons werk aan den lijve ervaren en zich deelgenoten weten van onze vereniging en (meer) betrokken raken bij dit werk. Deze diverse groepen betrokkenen kunnen hun mede-eigenaarschap van het werk uiten door een steentje bij te dragen – met tijd, gebed, inzet, een financiële bijdrage of welke vorm dan ook – aan het al-overstijgende ideaal van Samen Kerk zijn.

Het gaat niet (alleen) om *fundraising*. Onze kerntaak is om vrienden en relaties te werven; *friendraising* is de rode draad die door alle aspecten van het werk van SKIN heen loopt. Om het commitment van onze lidkerken en andere betrokkenen te bevorderen, hebben we plannen gemaakt om relatiegericht te werk te gaan. Dat is uiteindelijk onze *core business*: relaties bouwen en bruggen slaan, tussen migrantenkerken en internationale kerken onderling, tussen migrantenkerken en autochtone kerken, tussen migrantenkerken en allerlei organisaties in verschillende facetten van de samenleving. De beperkte mankracht en middelen hebben we ons niet laten weerhouden om de gemeenschappen en mensen op te zoeken waarop ons werk primair is gericht. Door het delen van onze zegeningen en uitdagingen en het afstemmen van wederzijdse verwachtingen zijn we naar elkaar toegegroeid. Wij hebben aan den lijve meegemaakt dat er veel mensen zijn die SKIN een warm hart toedragen. Deze gemeenschappen en individuen die belangeloos hun tijd, diensten, expertise, giften en niet te vergeten hun passie bij SKIN inzetten, zijn onmisbaar voor dit werk. Wij zijn door God aan elkaar gegeven om elkaar tot steun en zegen te zijn. Onze Hemelse Vader voorziet de uitdagingen die op ons pad komen en voorziet in onze behoeften. Het is uiteindelijk niet ons werk, maar het Zijne. Het is niet onze Kerk, maar de Zijne!

Wij zijn in de eerste plaats onze Heer dankbaar voor Zijn zegen en leiding in de afgelopen jaren. Onze dank gaat ook uit naar onze lidkerken en vrijwilligers, Stichting Vrienden van SKIN, de Protestantse Kerk in Nederland en de fondsen en donateurs die ons financieel gesteund hebben.

Met de bede om Gods leiding gaan wij vol vertrouwen en inspiratie verder.

Namens het bestuur van Samen Kerk in Nederland (SKIN),

Ds. Rhoïnde Mijns-Doth, voorzitter

I. Inleiding

Dit jaarverslag is een weergave van de activiteiten van SKIN op allerlei terreinen in het afgelopen jaar. In 2016 zijn er verdere stappen gezet om onze doelstellingen en de beleidsprioriteiten (met name opleidingen en toerusting van leidinggevenden in internationale kerken en migrantenkerken) te realiseren vanuit de hoofdstrategie om regionale netwerken van kerken op te zetten en/of te versterken. Daarnaast zetten wij ons ook in 2016 in op tal van andere gebieden.

II. Organisatie

In 2016 hebben vier bestuursvergaderingen plaatsgevonden. Dit jaar heeft er geen algemene ledenvergadering plaatsgevonden.

De digitale nieuwsbrief is in 2016 tweemaal verschenen, in het voor- en najaar. De nieuwsbrief biedt een keur aan aankondigingen en impressies van activiteiten en bijeenkomsten, zowel van de werkorganisatie als van de lidkerken.

Dr. Nieke Atmadja is per 16 juni afgetreden als adviseur vanwege verplichtingen in het buitenland. Het bestuur van SKIN is haar dankbaar voor haar bijdrage aan het werk van SKIN.

De staf en het bestuur van SKIN hebben ook in 2016 de bezoeken aan diverse internationale kerken en migrantenkerken voortgezet. Het bezoeken van onze (potentiële) lidkerken en het onderhouden van de onderlinge relaties zijn een wezenlijk aspect van ons werk.

Het contact en de samenwerking tussen SKIN en Stichting Vrienden van SKIN (voorheen Stichting Vrienden Migrantkerken) is in 2016 voortgezet.

III. Regionalisatie en regionale contacten

Sinds 2012 vormt regionalisatie de voornaamste strategie van SKIN om haar doelstellingen en beleidsprioriteiten te realiseren. Het bestuur van SKIN ziet namelijk dat er steeds meer behoefte is om daar waar nodig regionale en/of lokale/stedelijke netwerken van (onder meer) internationale kerken en migrantenkerken in Nederland te vormen en de contacten met de bestaande regionale netwerken te intensiveren, vooral in de grote steden waar veel internationale kerken zijn gevestigd. Hiermee hoopt SKIN dat de eenheid van en solidariteit tussen allerlei christelijke kerken en geloofsgemeenschappen meer gestalte krijgt. Om bepaalde uitdagingen waarmee de kerken geconfronteerd worden het hoofd te bieden is een regionale aanpak nodig. Zo kunnen de internationale kerken effectiever en sneller benaderd worden. SKIN wil de komende jaren investeren in en een bijdrage leveren aan de versterking van de relatie tussen internationale kerken onderling en met de autochtone kerken, waarvan de vertegenwoordigers zo efficiënter kennis kunnen maken met de lokale internationale kerken. Kerken en geloofsgemeenschappen kunnen dan lokaal samen naar buiten treden en zo worden ze beter erkend en gehoord.

Almere

Op 20 augustus organiseerden Stichting *God's Glory* en diverse kerken in Almere de zesde jaarlijkse Dag van de Eenheid in Almere. Deze dag is bedoeld voor christenen die ernaar verlangen om de eenheid van het Lichaam van Christus in Almere te dienen en samen te getuigen van hun gezamenlijk geloof in Christus naar de (lokale) samenleving. Tot de organisatoren behoorden enkele lidkerken van SKIN. Voorzitter ds. Rhoïnde Mijns-Doth was hierbij aanwezig.

Amsterdam

SKIN onderhoudt al jaren het contact met de *Pentecostal Council of Churches* (PCC), een koepelorganisatie van migrantenkerken en internationale kerken in Amsterdam. De PCC en SKIN hebben gemeenschappelijke lidkerken. Sinds 2015 werken PCC en SKIN samen eraan om zowel de autochtone als de niet-autochtone kerken in de stad met elkaar te verbinden en hebben zij hiervoor een gezamenlijk plan gemaakt. Naar aanleiding hiervan vond op 15 juni 2016 een ontmoeting plaats tussen vertegenwoordigers van de besturen van PCC en de Raad van Kerken in Amsterdam.

Arnhem

Op 5 mei organiseerde het Platform Migrantkerken Arnhem haar jaarlijkse hemelvaartsviering. Het thema van deze achtste hemelvaartsviering was 'Ontheemd!', hetgeen sloeg op de eigen ervaring van

(veel) migranten in ons land. Tot de organiserende kerken behoorden de lidkerken Evangelische Broedergemeente Arnhem, *Gereja Kristen Indonesia Nederland*, *Persekutuan Kristen Indonesia Arnhem*. Er werd gebeden voor onder meer de slachtoffers van oorlogen, voor de vluchtelingen en de vrede in de wereld. Dit jaar trad de Armeens-Apostolische Kerk in Arnhem op als gastvrouw.

Noord- en Oost-Nederland

Op de Tweede Pinksterdag organiseerde SKIN de interculturele zangmanifestatie 'De tongen los', als de startschot voor de oprichting van een interkerkelijk netwerk in regio Noord- en Oost-Nederland. Diverse kerken in het noorden en het oosten van het land participeerden op 16 mei in deze viering die plaatsvond in de Grote Kerk te Zwolle. Het doel van dit zangfeest was om de ontmoeting tussen autochtone en niet-autochtone christenen te stimuleren en samen onze eenheid in Christus en de diversiteit van Zijn Kerk te vieren.

Rotterdam

De verwachte voordelen van het regionalisatieplan worden steeds duidelijker. In 2007 werd door bestuursleden ds. Robert Calvert en pastor Onalapo Asubiaro stichting SKIN-Rotterdam officieel opgericht. SKIN-Rotterdam laat zich in haar werkwijze inspireren door de landelijke vereniging SKIN.

SKIN-Rotterdam is een onafhankelijke rechtspersoon en heeft een eigen bestuur. Pastor Nana Opoku Konu is voorzitter en in 2010 is Madelon Grant aangesteld als coördinator van SKIN-Rotterdam. Pastor Onalapo Asubiaro neemt zitting in zowel het bestuur van SKIN als het bestuur van SKIN-Rotterdam.

Utrecht en Zeist

In Utrecht en Zeist heeft de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) onder leiding van ds. Simon de Kam en drs. Albert Luiks, in samenwerking met voormalig SKIN-adviseur dr. Hans Visser, pastor Kelvin Onyema en mevrouw Diana Purba zich ingezet om allerlei internationale kerken in Utrecht en Zeist te bezoeken en de kennismaking tussen autochtone kerken en internationale kerken te bevorderen. Verder bestaat de werkgroep uit een aantal vertegenwoordigers en leden van de PKN en van diverse migrantenkerken in de regio. Onderlinge relaties werden versterkt door het mede mogelijk maken van ontmoetingen tussen vertegenwoordigers van de Protestantse Gemeente Classes Utrecht en Zeist en vertegenwoordigers van internationale kerken in beide steden. Bovendien hebben diverse kerken samen een multicultureel korenfestival georganiseerd op 11 juni. Deze jaarlijkse viering vond plaats in het gebouw van lidkerk *Life Word Christian Center* in Utrecht. Enkele lidkerken van SKIN hebben hieraan bijgedragen.

IV. Opleiding en kadervorming

Ook in 2016 vormden opleidingen, toerusting en training van leidinggevenden in de internationale kerken en migrantenkerken een prioriteit voor SKIN.

In 2016 organiseerde en verzorgde SKIN de tweede jaarlijkse editie van haar nieuwe toerustingscursus voor leiders van migrantenkerken en internationale kerken. Deze praktische en interactieve training is ontwikkeld door christelijke experts met een rijke interculturele levens- en werkervaring in binnen- en buitenland. Hiermee wil SKIN een bijdrage leveren aan het opbouwen en versterken van het Lichaam van Christus in de eigen regionale context en de kerkleiders ondersteunen in het vervullen van de gezamenlijke missionaire roeping.

De SKIN-cursus vond dit jaar plaats in Utrecht, op 12 zaterdagen in de perioden april-juni en september-november. Er hebben zo'n 15 leiders van diverse internationale kerken geparticipeerd in deze Engelstalige toerustingscursus. Tijdens de cursus kwamen de volgende onderwerpen aan bod: zorg voor de pastor, wereldwijde kerkgeschiedenis en kerkelijke tradities in Nederland, Gods koninkrijkcultuur en menselijke culturen, de culturele achtergronden van de Bijbel, wereldbeelden en contextualisatie, integrale zending, cross-culturele training en intercultureel kerk-zijn, discipelschap,

Bijbels leiderschap, preken en onderwijzen van Gods Woord, huwelijkspastoraat, het opvoeden van kinderen en tienerwerk.

Uit de getuigenissen blijkt dat de cursus enorm verrijkend is voor zowel de trainers als voor de deelnemers, die niet alleen worden toegerust om hun geloofsgemeenschap beter te kunnen leiden in de Nederlandse context, maar ook naar elkaar toe groeien en hun inzichten, ervaringen en uitdagingen met elkaar delen en elkaar hierdoor bemoedigen en versterken.

Op 26 november werd deze tweede jaarlijkse SKIN-toerustingscursus in Utrecht afgesloten met eindpresentaties door de deelnemers, uitreiking bewijzen van deelname door voorzitter ds. Rhoïnde Mijns-Doth en getuigenissen van zowel de trainers als de deelnemers.

SKIN hoopt ook in de komende jaren deze toerustingscursus te blijven ontwikkelen en verzorgen, elders in het land.

Het Centrum voor Migrantenkerken en Theologie (CMKT) plant per 1 september 2017 de start van een ambtsopleiding voor pastors en leiders van migrantenkerken en internationale kerken. Speciaal hiervoor is een eenjarige Post-Graduate programma (60 EC) ontwikkeld in opdracht van SKIN. Het CMKT is een samenwerkingsverband tussen de Vrije Universiteit Amsterdam (VU) en SKIN.

Op 21 maart 2016 werd hiertoe een samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen SKIN en de VU. Ter gelegenheid hiervan werd op deze dag de eerste CMKT-conferentie gehouden aan de VU.

Op 10 september vierde *Amsterdam Bible Academy* (ABA) haar 20-jarig bestaan. In de afgelopen twee decennia heeft ABA ruim 200 mensen binnen de internationale kerken opgeleid die inmiddels actief zijn als kerkleiders of betrokken zijn bij diverse bedieningen. Op uitnodiging van ABA-directeur dr. Moses Alagbe hebben onder meer vertegenwoordigers van een aantal lidkerken en coördinator Anmar Hayali van SKIN deze viering bijgewoond.

V. Kerk en samenleving

Justitiepastoraat

Het Platform Migrantenkerken van het Justitiepastoraat is het gezamenlijke initiatief van de Interkerkelijke Commissie voor de Geestelijke Verzorging in de Inrichtingen van Justitie (ICJ) en SKIN. De voornaamste doelstelling van het platform is het versterken van de verbinding tussen migrantenkerken en het justitiepastoraat. Sinds 2009 organiseert het Platform landelijke bijeenkomsten om de relatie en samenwerking te bevorderen tussen justitiepredikanten en –pastores en relevante organisaties die zich inzetten voor (ex-)gedetineerden aan de ene kant en vertegenwoordigers van migrantenkerken en internationale kerken aan de andere kant. In 2015 vond de eerste regionale bijeenkomst in Den Haag plaats voor de kerken uit de regio Zuid West.

Dit jaar organiseerde het Platform op 12 maart de tweede regionale bijeenkomst voor de regio West. De deelnemers waren te gast bij lidkerk *Geredja Indjili Maluku* (Molukse Evangelische Kerk) te Amsterdam. Aan deze bijeenkomst hebben onder meer deelgenomen: justitiepredikanten en –pastores en pastores en vertegenwoordigers van diverse internationale kerken en migrantenkerken. Tot de sprekers behoorde de voorzitter van SKIN.

Op uitnodiging hebben de voorzitter en coördinator van SKIN op 4 oktober deelgenomen aan een (voorlichting)bijeenkomst op het Justitieel Complex Schiphol (JCS). Hiermee beoogden de geestelijke verzorgers van het JCS kennis te maken met een select gezelschap vanuit organisaties die betrokken zijn bij (ex-)gedetineerden en vanuit de (internationale) kerken en meer inzicht te krijgen in de taakverdeling ten aanzien van (na)zorg voor deze mensen, zowel tijdens als na detentie.

Op 21 november hebben de voorzitter en coördinator van SKIN op uitnodiging deelgenomen aan een ontmoeting met het bestuur van het Platform. Het gesprek vond plaats in Den Haag en ging over de toekomst van het Platform.

Het is verheugend om te zien dat er veel van de grond komt door de samenwerking. Inmiddels werkt er vanuit de migrantenkerken een aantal vaste predikanten bij het justitiepastoraat, is een aantal

pastores zeer nauw bij het werk betrokken als vervanger in kerkdiensten, en leveren veel leden van internationale kerken en migrantenkerken een actieve bijdrage aan het pastoraat.

Vluchtelingen

Op initiatief van ds. Robbert Jan Perk vond op 6 september een netwerkbijeenkomst in Soest plaats tussen voorgangers van een aantal Arabische kerken in Nederland en vertegenwoordigers van enkele christelijke organisaties in ons land. Het doel van deze ontmoeting was om elkaar en elkaars bedieningen (beter) te leren kennen en te brainstormen hoe men kan samenwerken om de (in dit geval) Arabischsprekende vluchtelingen te dienen. Namens SKIN heeft de coördinator deelgenomen aan dit gesprek.

Op uitnodiging heeft SKIN-coördinator Anmar Hayali op 11 oktober de stafleden van stichting Gave toegesproken tijdens de jaarlijkse medewerkersdag van deze interkerkelijke organisatie, die actief werkzaam is onder vluchtelingen en asielzoekers in Nederland. Hij sprak over de inzet van migrantenkerken voor en betrokkenheid bij (recente) vluchtelingen en de mogelijkheden om de onderlinge relatie en samenwerking te bevorderen.

Overige activiteiten

Op 20 mei heeft de stuurgroep van de Nationale Synode vertegenwoordigers van een groot aantal kerken en geloofsgemeenschappen ontvangen, voor een vergadering in de Augustijnerkerk in Dordrecht. Deze vergadering was besloten om volop ruimte te kunnen geven aan een vruchtbare gedachtenwisseling. De migrantenkerken waren vertegenwoordigd door een delegatie vanuit de PCC en SKIN.

In de Grote Kerk in Dordrecht kwamen zo'n 650 christenen uit vele kerkgenootschappen bijeen tijdens de bijeenkomst van de Nationale Synode op 5 november. Deze bijeenkomst is de derde grote bijeenkomst van deze eenheidsbeweging sinds 2010. Op uitnodiging hebben vanuit SKIN bestuurslid ds. Johannes Linandi en de heer Iskandar Gandasmita van lidkerk *Gereja Kristen Indonesia Nederland*, dr. Samuel Lee van lidkerk *Jesus Christ Foundation Church*, en coördinator Anmar Hayali bijdragen geleverd tijdens deze bijeenkomst. Ook andere vertegenwoordigers van internationale kerken waren hierbij aanwezig, waaronder de voorzitter van SKIN.

Eén van de allerjongste migrantenkerken in ons land is de Antiocheens-Orthodoxe Kerk, die op 25 september haar 1-jarig bestaan in Amersfoort vierde met een heilige mis en receptie. Deze geloofsgemeenschap is mede ontstaan door de komst van vluchtelingen uit Syrië. Op uitnodiging was de SKIN-coördinator bij deze viering aanwezig.

In de Oude Lutherse Kerk in Amsterdam vond op 31 oktober de startbijeenkomst jubileumjaar 2016-2017 naar aanleiding van 500 jaar reformatie. De voorzitter en coördinator van SKIN waren op uitnodiging hierbij aanwezig.

SKIN-lidkerk de Armeens Apostolische Kerk in Amsterdam, tevens de oudste niet-westerse kerk in ons land, vierde op 13 november het 350-jarig jubileum van de eerste gedrukte Armeense Bijbel in Nederland (1666), in het gebouw van de Bijzondere Collecties van de Universiteit van Amsterdam. In aanwezigheid van eregasten uit Armenië en Nederland werd deze historische mijlpaal gevierd met een plechtige bijeenkomst en receptie. Tot de aanwezige genodigden behoorde coördinator Anmar Hayali van SKIN.

Om inzicht te krijgen in het veld van de internationale kerken en de opgedane ervaring in Nederland op dit gebied is een delegatie bestaande uit vertegenwoordigers van de Evangelisch-Lutherse Kerk van Finland eind november naar Nederland gekomen voor een driedaags bezoek. De delegatie heeft op 28, 29 en 30 november bezoeken gebracht aan het in maart opgerichte Centrum voor Migrantkerken en Theologie (van SKIN en de Vrije Universiteit) in Amsterdam, het kantoor van SKIN in Amersfoort en aan onze dochterorganisatie SKIN-Rotterdam.

VI. Overheid en politiek

Op uitnodiging van de heer Gert-Jan Segers, fractievoorzitter van de Tweede Kamerfractie van de ChristenUnie, heeft de voorzitter van SKIN ds. Rhoïnde Mijns-Doth op 14 maart geparticipeerd in een gesprek in de Tweede Kamer tussen de ChristenUnie en kerkleiders over de vluchtelingenstroom, de veiligheid van vluchtelingen in Nederland en de rol van kerken om gehoor te geven aan de Bijbelse opdracht om vreemdelingen een veilig thuis te bieden en barmhartig te zijn.

De directie Samenleving & Integratie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) organiseerde op 7 november een netwerkbijeenkomst met als thema 'Er was eens... De Kracht van Inleven!'. Tal van maatschappelijke en religieuze organisaties in de Nederlandse samenleving waren uitgenodigd. De coördinator van SKIN woonde deze bijeenkomst bij.

VII. Advies, consultatie en voorlichting

De volgende inleidingen, lezingen, interviews en andere bijdragen werden op uitnodiging gegeven:

Op 10 mei gaf de coördinator een interview over de eenheid van de Kerk, ten behoeve van een promotiefilmje van de Nationale Synode.

KRO-NCRV heeft contact opgenomen met de coördinator van SKIN m.b.t. de huisvestingsproblematiek waar veel migrantenkerken in Nederland mee te maken hebben. Het artikel, waarin aandacht wordt besteed aan de behoefte aan kerkaccommodatie bij migrantenkerken, is op 15 mei gepubliceerd.

Op 18 juni publiceerde het Nederlands Dagblad (ND) in samenwerking met SKIN een artikel over migrantenkerken in Nederland. Naar aanleiding hiervan heeft het ND in overleg met SKIN deze zomer een serie artikelen aan zeer diverse migrantenkerken gewijd. Het gaat om beknopte portretten van de volgende kerken (in volgorde van verschijning):

Evangelische Broedergemeente in Amsterdam-Zuidoost, 11 juli

Antiocheens-Orthodoxe Kerk in Amersfoort, 18 juli

Waalse kerk in Zwolle, 25 juli

Afrikaanse gemeente Rehoboth in Groningen, 1 augustus

Poolse (Rooms-Katholieke) parochie in Eindhoven, 8 augustus

Chinese Christelijke Gemeente in Arnhem, 15 augustus

Scots International Church in Rotterdam, 22 augustus

Ethiopisch-Orthodoxe Tewahedo Kerk in Pernis, 29 augustus

Op verzoek van de redactie van het maandelijks blad *Woord & Dienst* schrijft SKIN-coördinator Anmar Hayali sinds september 2016 de nieuwe rubriek 'Wereldkerk in eigen land' waarin hij allerlei internationale kerken en migrantenkerken die Nederland rijk is, belicht. In het septembernummer verscheen een inleidend artikel. De volgende artikelen betreffen portretten van verscheidene kerken. In 2016 ging het om de Eritrees-Orthodoxe Kerk (oktober 2016), de Chinese Christelijke Gemeente Nederland (november) en de Evangelische Broedergemeente Nederland (december).

In het kader van de voorbereidingen voor het symposium over en met de Oriëntaals-Orthodoxe kerken in Nederland (zie hoofdstuk VIII) heeft de SKIN-coördinator de belangstellende media, waaronder *CW Opinie*, te woord gestaan en een recensie geschreven voor het nieuwe boek van ds. Jaap van Slageren getiteld 'Wijzen uit het oosten, uit zo verren land. Oriëntaals-Orthodoxe kerken in Nederland. Over hun geschiedenis, liturgie en geboorteverhalen van Christus' (voorjaar 2016), in het september-oktober nummer van *Pokrof*, het blad over oosterse christenen, kerken en culturen van de Katholieke Vereniging voor Oecumene. Meerdere media, waaronder het *Reformatorisch Dagblad* en het *Nederlands Dagblad*, hebben verslag gedaan van dit symposium.

Op uitnodiging van ir. Rien van der Toorn heeft SKIN-coördinator Anmar Hayali op 4 november een gastcollege gegeven bij *Tyndale Theological Seminary* (TTS) in Badhoevedorp. Deze college maakte onderdeel uit van de module ‘*Cross Cultural Christianity*’. Hierbij heeft de coördinator een overzicht gegeven van de vele en zeer diverse migrantenkerken en internationale kerken in het land en het brede veld kort geschetst. De studenten zijn uit verschillende landen en continenten naar Nederland gekomen om te studeren bij TTS en zijn van plan om na hun studie de opgedane kennis en verkregen inzichten in de praktijk te brengen in diverse christelijke bedieningen, al of niet in hun landen van herkomst. Hierna heeft de coördinator een gesprek gehad met TTS-president Mark Garavaglia en ir. Van der Toorn over de samenwerking tussen TTS en SKIN op het gebied van toerusting van (toekomstige) kerkleiders.

In 2016 hebben diverse media hun aandacht gevestigd op migrantenkerken en hebben vertegenwoordigers van diverse internationale kerken, waaronder sommige lidkerken, op uitnodiging interviews gegeven in verschillende media. We kunnen dankbaar constateren dat de zichtbaarheid van deze kerken in onze samenleving toeneemt.

VIII. Contacten en samenwerking

In 2016 is de samenwerking met diverse kerkelijke en niet-kerkelijke organisaties en instellingen voortgezet middels onder meer gezamenlijke samenwerkingsverbanden. Nieuwe contacten zijn aangegaan en gezamenlijke initiatieven met externen zijn ondernomen.

Nederlands Christelijk Forum (NCF)

Geïnspireerd door het model van het *Global Christian Forum* (GCF, www.globalchristianforum.org) en naar aanleiding van de tweede mondiale bijeenkomst van het GCF in Indonesië van 4 tot en met 7 oktober 2011, is een klein aantal leiders van Nederlandse kerken en christelijke organisaties in het najaar van 2011 een aantal keren bij elkaar gekomen om het idee van een Nederlands Christelijk Forum (NCF) te bespreken. In 2012 zijn deze gesprekken voortgezet en is besloten om tot de oprichting van het NCF over te gaan. Om het NCF gestalte te kunnen geven is een stuur- en een adviesgroep met een brede kerkelijke samenstelling in het leven geroepen. De stuurgroep zet de grote beleidlijnen van het NCF uit en is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle activiteiten van het NCF, terwijl de adviesgroep meehelpt met het ontwikkelen van de activiteiten, mede zorgt voor het draagvlak en de stuurgroep bijstaat met raad en daad. De stuurgroepleden zijn scriba dr. René de Reuver (als opvolger van dr. Arjan Plaisier) namens de PKN, voorzitter ds. Peter Sleebos en ds. Wilkin van de Kamp namens de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten (VPE), aartsbisschop dr. Joris Vercammen namens de Oud-Katholieke Kerk en voorzitter ds. Rhoïnde Mijns-Doth namens SKIN. De leden van de adviesgroep zijn algemeen secretaris ds. Klaas van der Kamp namens de Raad van Kerken (RvK), directeur ds. Jan Wessels namens de EA-EZA, voorzitter ds. Gerrit de Fijter namens de Nationale Synode en coördinator Anmar Hayali van SKIN. Evenals het GCF streeft het NCF ernaar “om een open ruimte te creëren waarin vertegenwoordigers vanuit de breedte van de christelijke kerken en interkerkelijke organisaties, die de Drie-enige God en Jezus Christus als perfect in Zijn goddelijkheid en menselijkheid belijden, bij elkaar kunnen komen om wederzijdse respect te bevorderen, gemeenschappelijke uitdagingen te verkennen en samen het hoofd te bieden hieraan”.

Tijdens de slotretraite van Wij Kiezen Voor Eenheid (WKVE) op 5 en 6 februari 2013 in Helvoirt is het initiatief WKVE ingestroomd in het NCF. Het NCF is dan ook tijdens deze retraite officieel opgericht. Op 25 en 26 juni 2013 organiseerde het NCF haar eerste retraite in Helvoirt. Deze retraite is een voortzetting van de gehouden retraites van WKVE (2010-2013). In 2014 hield het NCF haar tweede retraite op 18 en 19 juni in Elspeet. Op 18 en 19 maart 2015 vond de derde jaarlijkse retraite plaats in Elspeet.

Zo'n 40 christelijke leiders uit allerlei kerkelijke tradities en culturele achtergronden hebben op 1 en 2 juni 2016 deelgenomen aan de vierde jaarlijkse retraite van het NCF in Elspeet. De deelnemers zijn met elkaar het geloofsgesprek aangegaan en hebben elkaar meer leren kennen en (h)erkennen als medechristenen. Het thema van deze retraite was 'Geroepen om leider te zijn'. Een van de sprekers was dr. Moses Alagbe die zijn visie deelde op leiderschap in het koninkrijk van God. Verder hebben vanuit SKIN de voorzitter, bestuurslid broeder Tecleab Habte, pastor Nana Baiden en de coördinator deelgenomen aan deze retraite.

Op 22 december vond een ontmoeting van de stuur- en adviesgroepen van het NCF plaats in Amersfoort. Het doel was om de jaarlijkse retraite in 2016 te evalueren en om de toekomst van het NCF te bespreken. Het NCF is van plan om het organiseren van deze retraites voort te zetten en het draagvlak te vergroten. Op deze wijze worden de visie en missie van het NCF concreet beleefd en gedeeld.

Raad van Kerken in Nederland (RvK)

Eén keer per twee jaar nodigt de Raad van Kerken in Nederland (RvK) leiders en vertegenwoordigers van diverse kerken uit voor een bezoek in het oecumenisch centrum in Amersfoort, waar de kantoren van RvK en SKIN gevestigd zijn. Het doel is om met hen van gedachten te wisselen over de oecumenische mogelijkheden in hun werk. Op 17 juni vond zo'n bijeenkomst plaats. Vanuit de lidkerken van SKIN hebben ds. Cesar Taguba en diaken Manyazewal Abebe Workie deze bijeenkomst bijgewoond. Op uitnodiging heeft de coördinator van SKIN de aanwezige kerkleiders geïnformeerd over de migrantenkerken en internationale kerken in ons land en over het werk van SKIN.

Op 22 oktober organiseerden SKIN en de RvK een symposium over en met de Oriëntaals-Orthodoxe kerken in ons land. Vertegenwoordigers en deskundigen vanuit allerlei andere kerken en organisaties en overige belangstellenden hebben ook bijdragen geleverd aan deze unieke bijeenkomst die plaatsvond in het gebouw van de Koptisch-Orthodoxe Kerk in Utrecht. We kijken dankbaar terug op dit gezegend interkerkelijk symposium. Een verslag hiervan is te downloaden van onze website.

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS)

Net als in voorgaande jaren heeft drs. Paul The Gwan Tjaij namens SKIN ook in 2016 deelgenomen aan het Breed Medisch Overleg (BMO), een initiatief van stichting LOS, waarin naast SKIN andere organisaties deelnemen die zich inzetten voor de gezondheidszorg aan ongedocumenteerde migranten.

Nederlands Bijbelgenootschap (NBG)

De contacten met het NBG zijn ook in 2016 voortgezet. Sinds 2013 vertegenwoordigt bestuurslid broeder Tecleab Habte SKIN in de Ledenraad van het NBG.

Op 3 oktober heeft de coördinator van SKIN op uitnodiging een bezoek gebracht aan het kantoor van het NBG en een ontmoeting gehad met NBG-voorzitter Sybout van der Meer en directeur Rieuwerd Buitenwerf.

Protestantse Kerk in Nederland (PKN)

Met de PKN is de samenwerking steeds onderhouden.

Op 10 juni vond in Utrecht de dienst plaats ter gelegenheid van het afscheid van dr. Arjan Plaisier als scriba van de generale synode van de PKN. Vanuit SKIN waren onder meer de voorzitter en coördinator hierbij aanwezig om dr. Plaisier te bedanken voor zijn trouwe en vruchtbare dienst. De orde voor de verbintenis van zijn opvolger dr. René de Reuver als de nieuwe scriba van de PKN vond plaats op 19 juni. Op uitnodiging heeft coördinator Anmar Hayali van SKIN een Bijbelse zegenwens uitgesproken tijdens deze kerkdienst in Gouda.

Op 20 september nodigde dr. René de Reuver enkele vertegenwoordigers van SKIN en SKIN-Rotterdam uit voor nadere kennismaking en inventarisatie van de mogelijkheden om de onderlinge relaties te bevorderen. Deze ontmoeting vond plaats in Utrecht.

Interkerkelijke campagne 'Hoop voor de Kerk in Syrië en Irak'

In de periode februari – juni hebben diverse kerken en christelijke organisaties in ons land de handen ineengeslagen en de campagne ‘Hoop voor de Kerk in Syrië en Irak’ gevoerd. Het initiatief gaat uit van de Raad van Kerken in Nederland en MissieNederland en heeft de steun gehad van Bisschoppelijke Vastenactie, Instituut voor Oosters Christendom, Katholieke Vereniging voor Oecumene, Kerk in Actie, Open Doors, Konferentie van Nederlandse Religieuzen en SKIN. De centrale doelstelling van de campagne is om een breed publiek te informeren over de nood en de hoop van de kerken in deze door oorlog geteisterde landen. Bovendien willen we onze verbondenheid tonen met onze geloofsgenoten in Syrië en Irak en ons in te zetten voor de blijvende aanwezigheid van de eeuwenoude kerken in de bakermat van het christendom. Op 4 juni werd de publiciteitscampagne afgesloten met een oecumenische slotviering in Amsterdam. Uit de breedte van christelijk Nederland kwamen kerkleiders, vertegenwoordigers van christelijke organisaties en andere betrokkenen bij elkaar om samen te bidden voor onze vervolgte broeders en zusters in Syrië en Irak en andere minderheden in het Midden-Oosten en hen een hart onder de riem te steken. De coördinator van SKIN leverde een bijdrage aan deze kerkdienst. Namens de campagnepartners heeft een delegatie, bestaande uit onder meer de SKIN-coördinator, op 7 juni de gezamenlijke petitie overhandigd aan vertegenwoordigers van de vaste Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken in de Tweede Kamer.

Voorts zijn in 2015 (kennismakings-)gesprekken gevoerd en is informatie uitgewisseld met:

- Alpha
- Operatie Mobilisatie (OM)
- Stichting Geloofsgesprekken
- Stichting Kerken voor Kerken
- Stichting Ondersteunings Fonds Allochtone Kerken (SOFAK)
- Stichting Rotterdam
- *Youth for Christ* (YfC)

IX. Tenslotte

Ook in 2016 heeft SKIN samen met andere organisaties en betrokkenen een bijdrage mogen leveren aan de bevordering van het Samen Kerk in Nederland zijn en verdere stappen gezet om haar doelstellingen te realiseren. Tal van activiteiten en initiatieven zijn ondernomen en veel is verricht binnen kerkelijk en maatschappelijk Nederland, door de lidkerken en werkorganisatie van SKIN en met partnerorganisaties en andere betrokkenen. Kerken en christenen uit allerlei kerkelijke tradities en culturele achtergronden participeerden hierin. Het is verheugend om waar te nemen dat er een groeiend besef is onder christenen in Nederland van onze eenheid en gemeenschap in Christus. Het gaat er om dat broeders en zusters elkaar ontmoeten en erkennen. Wij leren in dit proces nieuwe zaken die verrijkend zijn. Wij zijn God dankbaar voor dit proces van verzoening binnen het Lichaam van Christus in ons land. De wereld zal onze missionaire roeping zien en ons getuigenis naar de samenleving (zie Johannes 17:21). De aanwezigheid van vele (nieuwe) kerken in Nederland is een gave van God, ook in deze tijd dat velen de zogenaamde traditionele kerken verlaten. Onze God laat niet varen de werken van Zijn handen.

Onder leiding van onze Heer en Heiland Jezus Christus, het Hoofd en de Herder van Zijn Kerk, zetten wij ook in 2017 vol moed en vertrouwen het werk voort.

Moge God de lidkerken, het bestuur, de staf, de vrijwilligers, en andere betrokkenen rijkelijk zegenen, ook in 2017.

Alle eer aan onze Heer Jezus Christus!

Bijlagen

Bijlage A: Stichting Vrienden van SKIN

Bestuur

Drs. mr. Huub Lems, voorzitter
Dhr. Jan Fennema, penningmeester
Ing. Ernest Scipio, secretaris
Ds. Arnold van Heusden, lid

Comité van Aanbeveling

Ds. Ineke Bakker	Mw. Cynthia Ortega-Martijn
Prof. dr. Bram van der Beek	Dr. Arjan Plaisier
Dhr. Hans Brüning	Dr. Bas Plaisier
Drs. Kathleen Ferrier	Prof. dr. Jan Pronk
Prof. dr. Jan Jongeneel	Dr. Egbert Rooze
Ds. Klaas van der Kamp	Ds. Otto Ruff
Rev. Tom Marfo	Dr. Joris Vercammen
Dr. Gert Noort	Dr. Hans Visser
Drs. Paul van Oosten	

Bijlage B: Bestuur en staf van SKIN

Bestuur

Ds. Rhoïnde Mijns-Doth	voorzitter
Dhr. Jan Scholten	penningmeester
Pastor Onaolapo Smith Asubiaro	lid
Pastor Tecleab Habte	lid
Mevr. Saar Lekatompeppy-Pattinasarany	lid
Ds. Johannes Linandi	lid
Ds. Zeth C. M. Mustamu	lid
Pastor John J. Serebour	lid
Pastor Leonard Bitu Kasima Uhuru	lid
Drs. Leen van Drimmelen	adviseur
Drs. Paul The Gwan Tjaij	adviseur
Dr. Sjaak van 't Kruis	adviseur

Staf

Ir. Anmar S. N. Hayali	coördinator
------------------------	-------------

Bijlage C: Ledenlijst SKIN

Acts Revival Church International
Alliance Messianique pour l'Evangelisation des Nations (A.M.E.N.) – Schiedam
Apostolic Church International – Amsterdam
Arise for Jesus Ministries
De Armeense Apostolische Kerk van Nederland – Almelo en Amsterdam
Assemblee Evangelique du Dieu Vivant
Assemblee Evangelique Mon Rocher – Breda en Tilburg
Assemblee Evangelique la Victoire de Jesus Christ
Centre Evangelique Jesus la Pierre Angulaire – Almere
Centre Missionaire Bethesda
8e CEPAC (Communauté Eglise Pentecôtiste de l'Afrique Centrale) Philadelphia Swahili Kerk
Christian Arab Community Church
Christian Baptist Church
Christian Family International "House of Transformation"
Christengemeente Alpha & Omega – Rotterdam
Christengemeente Filadelfia van Apocalipsis
Colonne de la Verité Ministries
Communauté Chrétienne de Den Bosch
Deutsche Evangelische Gemeinde, Den Haag
Eglise Basilea d'Amersfoort
Eglise Evangelique de la Haye
Eglise Evangelique La Pierre Angulaire
Eglise Internationale d'Utrecht / M.I.R.S.
Eglise Kimbanguiste Nederland
Eglise Pentecote la Grace de Dieu
Eglise Pentecote la Source
El-Shaddai International Church – Amersfoort
Ethiopisch-Orthodoxe Tewahedo Kerk in Nederland (Debre Mewie Heilige Gabriel Kerk)
Evangelische Broedergemeente Nederland (EBGN)
The Everlasting Salvation Ministries
Father's House Movement – Beweging van Iraanse huiskerken in Nederland
The Filipino Parish in the Netherlands
Friends in Christ Ministries
Geredja Indjili Maluku (GIM, de Molukse Evangelische Kerk)
Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN, Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk)
Gereja Minahasa Nederland – De Goede Herder (kerkgenootschap)
Gereja Minahasa International Church – De Ontmoeting Kerk (stichting)
Glorious Chapel International
Good News Ministries International
Gospel Revival Outreach Ministries
Holland Methodist Church
Holy Fire Revival Ministries International
Stichting Houd Vast
The House of Fellowship
Stichting Interkerkelijk Nieuwkomers Steunpunt
International Christian Fellowship Amersfoort (Grace Church en De Oase)
International End-Time Revival Ministries
Jesus Christ Foundation Church
Stichting (Mission) Jiewan Jyotie (The Light of Life Ministry)
King of Kings Baptist Church
LEEF! – Rotterdam
LifeWord Christian Center

Living Word Outreach Ministries
Love Christian Centre
Mahber Kristian Nederland / Ethiopian Evangelical Churches Union of the Netherlands (EECUN,
Unie van Ethiopische Evangelische Kerken in Nederland)
Maranatha Community Transformation Centre
Ministere de Victoire Armee Chretienne (M.V.A.C.)
Mountain of Fire and Miracles Ministries International, Den Haag
New Hope Christian Church – Deventer
Nieuwe Tak – Nieuw-Vennep
Oromo Christelijke Kerk – Utrecht
Pentecost Revival Church International
Persekutuan Kristen Indonesia (PERKI)
Perzische Kerk Kores
Power of Prayer Church – Gorinchem
Presbyterian Church of Ghana
Reconciliation and Restoration Church International
Redeemed Christian Church of God – Jesus House for All Nations
Redemption Faith Ministries
Resurrection Power and Living Bread Ministries
Rivers of Life Bible Church
Scots International Church Rotterdam
Sozo Mission – Kampen
Sudanese Gospel Mission
Sunday International Christian Outreach
Team Ministries
The Triumphant Faith Chapel
The True Teachings of Christ’s Temple
Urdu (Speaking) Congregation of The Protestant Churches in the Netherlands (de Pakistaanse Kerk in
Nederland) – Amsterdam en Rotterdam
Wells Salvation Church – Apeldoorn
The Word Miracle Church International